

Realgymnasiet Västerås

info@vasteras.se

buf@vasteras.se

Rektorn vid Realgymnasiet Västerås

malin.carnbring@realgymnasiet.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Realgymnasiet Västerås
i Västerås kommun

Tillsyn i Realgymnasiet Västerås

Skolinspektionen genomför tillsyn i Västerås kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Realgymnasiet Västerås besöktes av Skolinspektionen den 23 september 2014 och den 24 september 2014.

Fakta om skolenheten

I beslut om överföring av gymnasieutbildning den 3 juni 2010 (dnr 37-2010:3094) förklarar Skolinspektionen att Realgymnasiet i Västerås har rätt till bidrag för naturbruksprogrammet inriktningarna djur och skog samt hantverksprogrammet inriktning övriga hantverk. Skolinspektionen godkände, den 21 december 2010, (dnr 32-2010:2194) naturbruksprogrammet med inriktning trädgård. Den 21 december 2010 (dnr 32-2010:2166) godkändes även bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna anläggningsfordon, husbyggnad, mark och anläggning, måleri och plåtslageri och el- och energiprogrammet med inriktningarna dator och kommunikationsteknik och energiteknik samt fordons- och transportprogrammet med inriktningarna godshantering, karosseri och lackering, lastbil och mobila maskiner, personbil och transport.

Med ändring av beslut daterat den 27 september 2011 godkände Skolinspektionen den 11 juni 2012 (dnr 320-2011:5090) Lärande i Sverige AB som huvudman för gymnasieskola avseende programmet samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning samhällsvetenskap samt naturvetenskapsprogrammet med inriktning naturvetenskap och samhälle.

Huvudman för Realgymnasiet i Västerås är Lärande i Sverige AB med organisationsnummer 556571-5892.

Realgymnasiet i Västerås startade sin verksamhet i Västerås år 2010. Skolan leds av en rektor. Skolan erbjuder under läsåret 2014 naturbruksprogrammet med inriktning djur och skog samt hantverksprogrammet med inriktning övriga hantverk. Skolan anordnar också introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val respektive yrkesintroduktion. Vid tidpunkten för tillsynen hade skolan sammanlagt 106 elever, varav 59 på naturbruksprogrammet med inriktning djur och skog, 40 på hantverksprogrammet med inriktning övriga hantverk, 3 på programinriktat individuellt val och 3 på yrkesintroduktion.

Kunskapsresultat

Enligt Realgymnasiet i Västerås egen statistik för läsåret 2013/2014 var andelen elever som fullföljde sin utbildning inom tre år 59,6 procent. Uppgift om motsvarande andel för riket saknas i den nationella statistiken. Enligt Skolverkets nationella statistik för år 2013 var den genomsnittliga betygspoängen vid skolan 14,8 för de elever som avslutade sin utbildning. Motsvarande betygspoäng för riket var 14,0. Enligt Realgymnasiets egen statistik var det genomsnittliga betygspoängen 12,93 för de elever som avslutade sin utbildning år 2014.

År 2013 var andelen elever vid Realgymnasiet i Västerås, med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier 85,7 procent, att jämföra med motsvarande andel för riket som var 87,0 procent. År 2014 var enligt skolans egen statistik andelen elever med grundläggande behörighet 68,9 procent. Andelen högskolebehöriga var 45 procent vid Realgymnasiet i Västerås år 2014.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att Realgymnasiet i Västerås har vissa centrala områden som behöver förbättras för att eleverna ska få den utbildning som de har rätt till.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande skolans arbete med åtgärdsprogram. Elevens behov av särskilt stöd kopplat till kunskapskraven, framgår inte tydligt av åtgärdsprogrammen vilket kan riskera att eleven inte får det särskilda stöd som denne är i behov av.

Realgymnasiets arbete för att förebygga kränkande behandling behöver enligt Skolinspektionens bedömning tydliggöras genom att en redogörelse för föregående arbete förs in i planen mot kränkande behandling. Detta för att säkerställa kontinuiteten i arbetet för att förebygga kränkande behandling. Realgymnasiet behöver även säkerställa att eleverna har tillgång till psykosociala insatser såsom en kurator samt att elevhälsan arbetar förebyggande.

Det finns vid Realgymnasiet lärare som saknar utbildning för den undervisning de ska bedriva. Inom det arbetsplatsförlagda lärandet för hantverksprogrammet finns brister avseende förläggning av kurser eller delar av kurser.

Slutligen behöver Realgymnasiet i Västerås säkerställa att skolans bibliotek blir en samlad och ordnad resurs som ställs till elevernas och lärarnas förfogande.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Realgymnasiet Västerås att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 26 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Realgymnasiet Västerås måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att planen mot kränkande behandling även innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid dokumentstudier av skolans plan mot kränkande behandling bedömer Skolinspektionen att planen har brister. Innevarande läsår har en plan mot kränkande behandling upprättats. Skolinspektionen noterar vid dokumentstudier att planen mot kränkande behandling inte innehåller någon redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder genomförts. Skolinspektionen bedömer att det därmed inte går att följa resultaten av skolans arbete över tid, då planen saknar en redogörelse för hur föregående års arbete genomförts.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med elevernas trygghet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Realgymnasiet Västerås måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att åtgärdsprogram beslutas av rektorn, eller den rektorn delegerat uppgiften till, och att där anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller den som rektorn delegerat uppgiften till.

Skolinspektionen har tagit del av några av skolans upprättade åtgärdsprogram. I dessa är de föreslagna åtgärderna allmänt hållna och är därvid inte kopplade till det behov av särskilt stöd eleven behöver för att kunna nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer att eftersom elevens behov av särskilt stöd kopplat till kunskapskraven, inte framgår av åtgärdsprogrammen riskerar eleven att inte få det särskilda stöd som denne är i behov av. Då inte heller åtgärdernas omfattning eller tillvägagångssätt fastställts, bedömer Skolinspektionen att det finns risk för att eleverna inte får det stöd de behöver för att uppnå kunskapskraven.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med upprättande av åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Realgymnasiet Västerås måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Det är endast de lärare som uppfyller dessa krav som får anställas utan tidsbegränsning.

Skolinspektionens intervjuer och dokumentstudier visar att det finns lärare som saknar utbildning för att bedriva undervisning i ämnet religionskunskap. Skolinspektionens bedömning är att det vid Realgymnasiet i Västerås saknas lärare med behörighet att undervisa i ämnet religionskunskap.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 13-15, 17-19 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Realgymnasiet Västerås måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande.
- Se till att elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i bland annat gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I intervju med rektorn framkommer att eleverna vid Realgymnasiet i Västerås vid tidpunkten för Skolinspektionens besök saknar tillgång till kurator för att tillgodose elevernas behov av psykosociala insatser. Rektorn säger att *"det finns ingen kurator nu, men vi rekryterar och det är många sökanden"*. Enligt rektorn sker det vardagliga arbetet med elevhälsan under medverkan av rektor och två mentorer, varav ingen av de senare är utbildad i elevhälsouppgifter. Skolpsykolog och skolläkaren är inhyrda och deltar inte i det förebyggande arbetet. Skolsköterskan finns på skolan en dag i veckan. Vid dokumentstudier finner Skolinspektionen att skolläkare och skolpsykolog anlitas vid behov för enskilda elever då skolsköterskan bedömer att det finns behov. Rektorn uppger dock i intervju att eleverna har tillgång till elevhälsan, i form av skolpsykolog och skolläkare och att det är mentorn och lärarna som ser till att de får denna tillgång. Skolinspektionens bedömning är att elevhälsan på skolan brister eftersom det saknas tillgång till psykosociala insatser såsom en kurator men även att det förebyggande elevhälsoarbetet försvåras eftersom samtliga elevhälsans funktioner inte finns med i det förebyggande arbetet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister avseende elevhälsan, dess förebyggande arbetet samt omfattning av psykosociala insatser. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Realgymnasiet Västerås måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att rektor beslutar om att hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser.
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek.

Motivering

Arbetsplatsförlagt lärande

I gymnasieförordningen anges att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. I gymnasiesärskolan ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla nationella program i minst 22 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra

mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen. Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska för en elev i gymnasieskolan anses motsvara 23 timmars garanterad undervisningstid. Huvudmannen får besluta att arbetsplatsförlagt lärande ska finnas på högskoleförberedande program och får då också besluta om i vilken omfattning. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Skolinspektionen har vid dokumentstudier och intervjuer erhållit olika besked gällande om rektorn beslutat att hela eller delar av kurser inom hantverksprogrammet förläggs till arbetsplatser. I dokumentet "Utbildningsplan Hantverksprogrammet" som Skolinspektionen erhöll vid tidpunkten för besöket beskriver huvudmannen följande: "Eleverna läser i sin utbildning ett antal kurser/ämnen som med fördel kan kopplas till APL. På så sätt bildar det eleverna lär sig i skolan och på praktiken en helhet och kan skapa en större förståelse för innehållet i kurserna/ämnena. Under respektive utbildning finns förslag på utbildningsspecifika kurser som med fördel bör ingå i APL. Utöver dessa väljer rektor/arbetslag vilka övriga kurser/central innehåll (tidigare benämnt kursmål) som kan genomföras på APL. I intervjuer med rektorn framkommer att en fjärdedel av profilkurserna är kopplade till APL med vissa kursmoment. Rektorn uppger vidare: "I skolan får eleverna både teori och övning, men ute på arbetsplatserna är det mest övning." Lärarna uppger dock i intervju, vid jämförelse med naturbruksprogrammets arbete, följande: "På stylistutbildningen är APL inte knutet till kursmålen på samma sätt." I intervju med elever framkommer att naturbruksprogrammets APL-platser är kopplade till kurser i programmet men APL-platserna på stylistutbildningen inte är kopplade till kurser. Skolinspektionen bedömer att det inte kan säkerställas att kurser eller delar av kurser inom hantverksprogrammet är kopplade till det arbetsplatsförlagda lärandet eftersom rektorn inte tydligt fattat beslut om detta.

Skolbibliotek

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbeten (prop.2009/10:165 s.284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas utbildning.

Vid intervju med rektorn uppger hon att det finns ett litet skolbibliotek. Vid Realgymnasiet i Västerås finns en liten lokal som används som skolbibliotek. Där finns skönlitteratur i begränsad omfattning. Skolans faktalitteratur och

tidskrifter förvaras, enligt personal och elever, främst i klassrummen. Eleverna vid hantverksprogrammet uppger i intervju att de saknar facklitteratur och att de nu i huvudsak använder tidskrifter som undervisningsmaterial. Personal och elever, vid skolans båda program, beskriver att skönlitteraturen används då eleverna får läsa böcker och ha litteraturstudier i ämnet svenska.

Skolinspektionens bedömning är att det på skolan till vissa delar saknas tillgång till ett skolbibliotek med en gemensam och ordnad resurs av medier och information i uppgift att stödja elevernas lärande. Skolan behöver därför samordna de befintliga resurserna så eleverna får tillgång till ett samlat skolbibliotek.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister avseende förläggande av kurser eller delar av kurser under arbetsplatsförlagt lärande. Vidare finns brister gällande tillgång till en gemensam och ordnad resurs i skolbiblioteket. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 36 § skollagen, 4 kap. 12 § gymnasieförordningen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Enhetschef

Kerstin Haster
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.